

**RUIMTE VOOR DE RIVIER PROJECTEN
DIJKVERLEGGINGEN CORTENOEVER &
VOORSTERKLEI
PASSENDE BEOORDELING ART. 19D NBW-
VERGUNNINGAANVRAGEN VERPLAATSEN
AGRARIËRS**

WATERSCHAP VALLEI EN IJSSEL

21 oktober 2013
077315423:C - Definitief
C03021.000116.0100

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Inhoud	3
1.4	Leeswijzer	3
2	De essentie van het project CoVo	5
2.1	Cortenoever	5
2.2	Voorsterklei	7
2.3	Proces in relatie tot de Natuurbeschermingswet	9
3	Herverdeling agrarische bedrijven	10
3.1	Inleiding	10
3.2	Voorsterklei	10
3.3	Cortenoever	12
4	Wettelijk kader natura 2000	15
4.1	Natuurbeschermingswet 1998	15
4.2	Beoordelingskader	19
5	Huidige situatie	21
5.1	De Vergunde situatie als referentie	21
5.2	Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied i.r.t. stikstofgevoeligheid	21
6	Effecten stikstofdepositie op Natura 2000	24
6.1	Inleiding	24
6.2	Effectbeschrijving en Beoordeling	24
7	Conclusies en randvoorwaarden	28
Bijlage 1	Geraadpleegde bronnen	29
Bijlage 2	Vergunde situatie Voorsterklei	30
Bijlage 3	Vergunde situatie Cortenoever	35
Bijlage 4	Rekengebied en habitats Natura 2000	42
Bijlage 5	Achtergrondepositiewaarden2012	43

1 Inleiding

1.1 AANLEIDING

Aanleiding van voor deze Passende Beoordeling is het voornemen om de dijk langs de IJssel in Cortenoever en Voorsterklei te verleggen, om zo meer ruimte te geven aan de rivier. Hiervoor moeten enkele agrarische bedrijven uit deze gebieden worden verplaatst.

De gemeenteraden van Brummen en Voorst hebben de bestemmingsplannen, die nodig zijn voor de dijkverleggingen in Cortenoever en Voorsterklei, vastgesteld. De periode van de ter inzage legging van de ontwerpbesluiten en het MER voor de Ruimte voor de Rivierprojecten Cortenoever en Voorsterklei was van 13 juni 2013 tot en met 25 juli 2013. Nu loopt de beroepsprocedure. Als de plannen onherroepelijk zijn (januari 2014) kan de aannemer de werkzaamheden starten. Onder dit voorbehoud zijn ook de omgevingsvergunningen voor de bouwwegen en laad- en losplaatsen en het kappen van bomen verleend.

Voor de definitieve besluitvorming met betrekking tot de dijkverlegging is een Passende Beoordeling (ARCADIS; 7 november 2012; kenmerk 075819960:E) en een addendum “stikstofdepositie” opgesteld (ARCADIS; 15 maart 2013; kenmerk 076949324:A). Op basis van deze documenten heeft de staatssecretaris in juni 2013 een vergunning verleend op grond van artikel 19d en j Natuurbeschermingswet (Nbwet) voor het project. In de Passende Beoordeling voor de dijkverlegging zijn de verplaatsingen van enkele veehouderijen nog niet meegenomen omdat deze verplaatsingen nog onvoldoende concreet waren en deels buiten het projectgebied plaatsvinden.

De plannen voor de negen agrarische bedrijven in het gebied zijn nu concreet. Een deel van deze bedrijven stopt en een deel verplaatst naar een andere locatie. Omdat het concreet verplaatsen van agrarische bedrijven mogelijk schadelijk kan zijn voor de beschermde natuurmonumenten en de gebieden die door Nederland zijn aangewezen op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (Natura 2000-gebieden), is per verplaatsing een aparte vergunning nodig op grond van de Nbwet. De provincie Gelderland is hiervoor het bevoegd gezag en de agrariërs vragen zelf de vergunning aan.

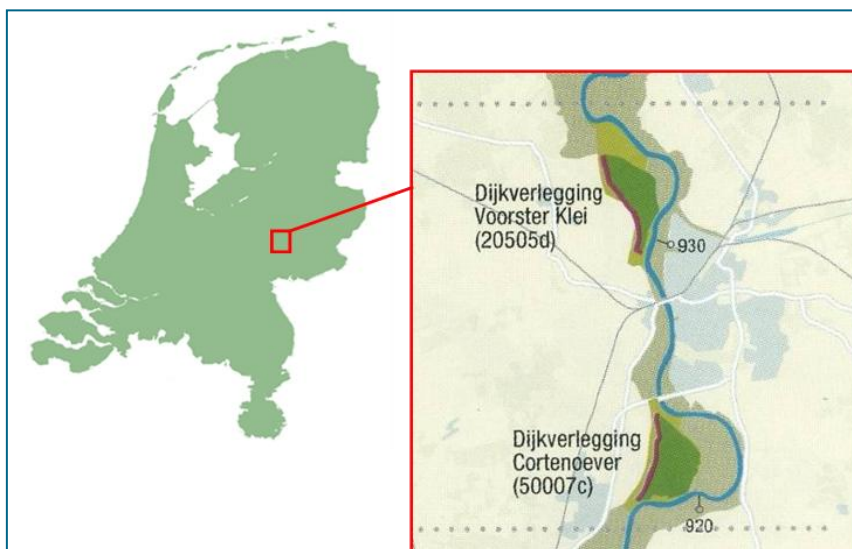
1.2 DOEL

Het doel van deze Passende Beoordeling is een toets aan artikel 19d van de Nbwet. Het totaal effect van het verplaatsen, stoppen en handhaven van de agrarische bedrijfslocaties is in samenhang getoetst per deelgebied: Voorsterklei en Cortenoever. De projectorganisatie (waterschap en PDR) coördineert hiermee de drie aanvragen voor een Nbwet-vergunning voor drie individuele verplaatsingen van agrarische bedrijven in het projectgebied.

1.3 INHOUD

Door het parlement (Tweede en Eerste Kamer) is de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier (verder: PKB) vastgesteld. Het doel van deze PKB is om de bescherming tegen overstromingen bij de maatgevende hoogwaterafvoer (MHW) in de rivieren uiterlijk in 2015 op het wettelijk vereiste niveau te brengen. Daarnaast heeft het Kabinet een nevendoelstelling geformuleerd om met het maatregelenpakket ten behoeve van de veiligheid tevens de ruimtelijke kwaliteit in het rivierengebied te verbeteren, en de huidige functie in het rivierengebied te behouden.

Om de rivierverruiming te realiseren is door het Rijk het programma “Ruimte voor de Rivier” opgesteld. In de PKB zijn verschillende maatregelen opgenomen, waarvan op korte termijn (2015) op 30 plekken langs de Rijn, IJssel, Waal, Neder-Rijn en Lek de bescherming tegen overstromingen op het vereiste niveau wordt gerealiseerd. Tevens moet dit Basispakket uit de PKB de ruimtelijke kwaliteit verbeteren. In de gemeenten Brummen en Voorst gaat het om de twee dijkverleggingen bij Cortenoever en Voorsterklei. In beide gebieden wordt een nieuwe primaire waterkering landinwaarts aangelegd zodat ruimte aan het rivierbed wordt toegevoegd voor de verwerking van hoogwaterafvoeren. Afbeelding 1 geeft het zoekgebied van de dijkverleggingen weer.

Afbeelding 1: Maatregelen voor de PKB nabij Zutphen voor de korte termijn

Onderdeel van het projectontwerp voor de dijkverleggingen bij Cortenoever en Voorsterklei is het stoppen en verplaatsen van negen bedrijven uit het zoekgebied.

Onderdeel van de concrete planuitwerking voor het stoppen en verplaatsen van agrarische bedrijven is het opstellen van de Passende Beoordeling voor de individuele aanvraag voor een vergunning voor de verplaatsing van het agrarisch bedrijf. Deze beoordeling is verplicht omdat significant negatieve effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten.

1.4 LEESWIJZER

Dit rapport bespreekt in hoofdstuk 1 de achtergrond en in hoofdstuk 2 de essentie van het project CoVo. Vanaf hoofdstuk 3 begint het deel dat alleen geldt voor de voorliggende Passende Beoordeling Natuurbeschermingswet. Lezers die alleen geïnteresseerd zijn in de specifieke hoofdstukken kunnen het beste beginnen bij hoofdstuk 3.

Hoofdstuk 3 gaat in op het verplaatsen en stoppen van de agrarische bedrijven uit Cortenoever en Voorsterklei. Omdat de bedrijfslocaties buiten het Natura 2000-gebied liggen wordt aangegeven of er invloed kan zijn op een Natura 2000-gebied. Het betreft de externe werking op de verandering in stikstofdepositie. Hoofdstuk 4 gaat in op de huidige situatie van de gebieden met vooral aandacht voor de Natura 2000-waarden. Hoofdstuk 5 behandelt het wettelijke kader en de instandhoudingsdoelstellingen. Vervolgens worden in hoofdstuk 6 de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen beschreven en beoordeeld. Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van de resultaten.

In de bijlagen zijn de geraadpleegde bronnen, het kaartmateriaal en achtergrondtabellen opgenomen.

2

De essentie van het project CoVo

2.1 CORTENOEVER

Inrichting

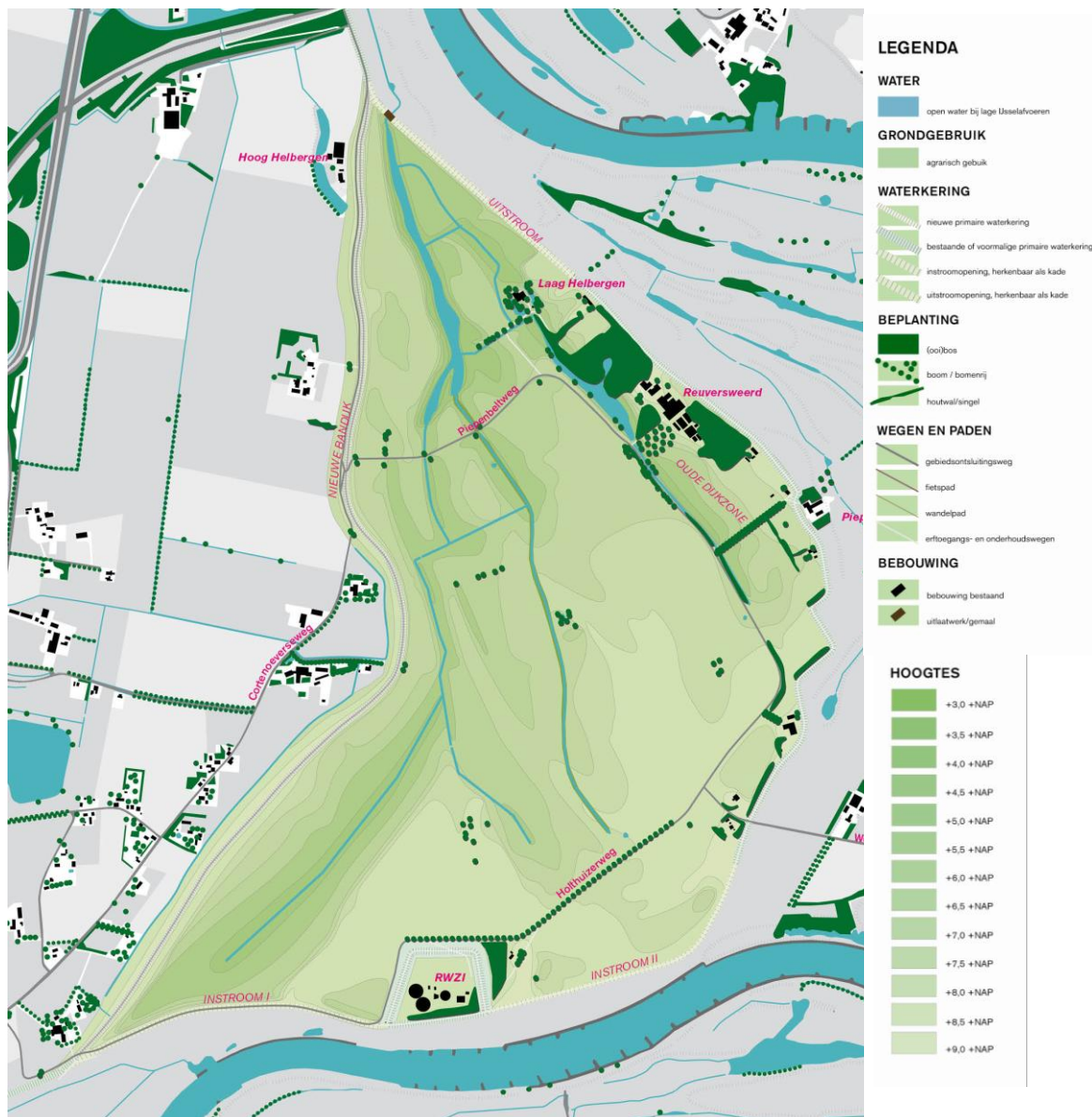
Afbeelding 2 geeft het uiteindelijke beeld voor Cortenoever weer. Hieronder zijn de belangrijkste kenmerken van het definitief ontwerp opgesomd:

- De hoogte van de nieuwe dijk varieert van 10,2 tot 10,8 m +NAP.
- Met flauwe taluds (1:10 tot 1:30) is de dijk landschappelijk ingepast.
- Rondom de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) komt een nieuwe ringdijk (10,8 m +NAP) met aan de noordelijke zijde een op- en afrit.
- De uitstroombrempel ligt op 8,55 tot 8,46 m + NAP, de 1e instroombrempel loopt van 9,22 tot 9,14 m +NAP en de 2e instroomopening loopt van 9,08 tot 9,05 m + NAP voor een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens in de 25 jaar.
- Er komt een tijdelijke beheersmaatregel op de in- en uitstroombrempels. Het gaat om een verhoging van 20 cm. Aangezien niet alle projecten klaar zullen zijn voor de uitvoering van de dijkverleggingen in Cortenoever en Voorsterklei bestaat het risico dat gedurende een periode het gebied gemiddeld vaker dan eens in de 25 jaar overstroomt. Zodra blijkt dat het ontwerp in relatie tot de andere projecten voldoet aan een gemiddelde overstromingsfrequentie van eens in de 25 jaar zal de tijdelijke verhoging verwijderd worden.
- De 1e instroombrempel wordt versmald tot een kruin van 7 m. De 2e instroombrempel en de uitstroombrempel worden versmald tot een kruin van 5 m. Ze worden bekleed met een laag klei ingezaaid met gras.
- Achter de 1e instroombrempel wordt het maaiveld vergraven volgens een “reliëf-inspirerend” patroon met een maximale vergraving van circa 449.000 m³ met een oppervlakte van circa 34 ha. In het noorden wordt rond de al aanwezige watergangen vergraven. Het gaat om een oppervlakte van circa 6,5 ha en een grondverzet van circa 67.000 m³. Deze vergravingen kennen een gemiddelde diepte van 1,5 tot 2 m met een maximale diepte van 2,4 m.
- Voor Cortenoever zullen verschillende opstallen in verband met de rivier verruimende maatregelen verwijderd moeten worden. In totaal gaat het om 5 agrarische bedrijven met 6 bedrijfswoningen, 1 schuur bij een agrarisch bedrijf, 1 wegebouwbedrijf met een bedrijfswoning en 10 woningen waar de bebouwing verwijderd moet worden. Tevens kunnen 2 agrarische bedrijven van functie veranderen, omdat er op deze locaties geen levende have meer mag worden gehouden. Bij geen functieverandering is verwijdering nodig. De overige 14 woningen (waaronder 1 gelegen aan de westzijde van de nieuwe waterkering, 1 bedrijfswoning bij een agrarisch bedrijf aan de westzijde van de nieuwe waterkering en 1 landhuis) en de RWZI kunnen, deels met geadviseerde schade beperkende maatregelen, behouden blijven.

- Er komen nieuwe watergangen in het nieuwe buitendijkse gebied, een klein deel van de huidige watergangen wordt aangepast. Er komt een permanent gemaal inclusief uitlaatvoorziening voor regulier waterbeheer, met opstelplaatsen voor noodpompen voor het leegpompen van het gebied na een hoogwatersituatie.
- Binnendijks komt langs het zuidelijke deel van de nieuwe dijk een kwelgreppel. Deze greppel voert tijdens een overstromingssituatie het kwelwater op maaiveld via een afvoersloot af naar het binnendijkse waterhuishoudstelsel.
- Er liggen twee ontsluitingswegen in het gebied: de Holthuizerweg en de Piepenbeltweg; De Holthuizerweg wordt voor een deel verwijderd en de nieuwe ontsluitingsweg wordt via de 1e inlaat ontsloten op de Cortenoeverseweg. Dit is ook tevens de calamiteitenontsluiting.
- De ondergrondse infrastructuur wordt indien noodzakelijk verlegd of verruimd.
- Er komen geen bomen en/of nieuwe fiets- en voetpaden op de bestaande dijken.
- Er komen geen nieuwe wandelpaden in het gebied.
- Het plangebied Cortenoever is circa 313 ha. groot. Daarvan is op circa 19 ha (circa 6 %) geen landbouw meer mogelijk vanwege de aanleg van de dijk en de diepe vergraving noord. Op een oppervlakte van circa 44 ha (circa 14 %) is beperkt agrarisch gebruik mogelijk (landschapsberm circa 9,5 ha en ondiepe vergraving west circa 34 ha). Op een oppervlakte van circa 250 ha (circa 80 %) is voortzetting van agrarisch gebruik mogelijk.

Gebruik

Het gebied blijft de huidige agrarische gebruiksfunctie behouden. Echter, ter plaatse van de te vergraven gebieden wordt het agrarisch grondgebruik beperkt vanwege een te hoog grondwaterregime in de winter.

Afbeelding 2: Definitief ontwerp Cortenoever

2.2 VOORSTERKLEI

Inrichting

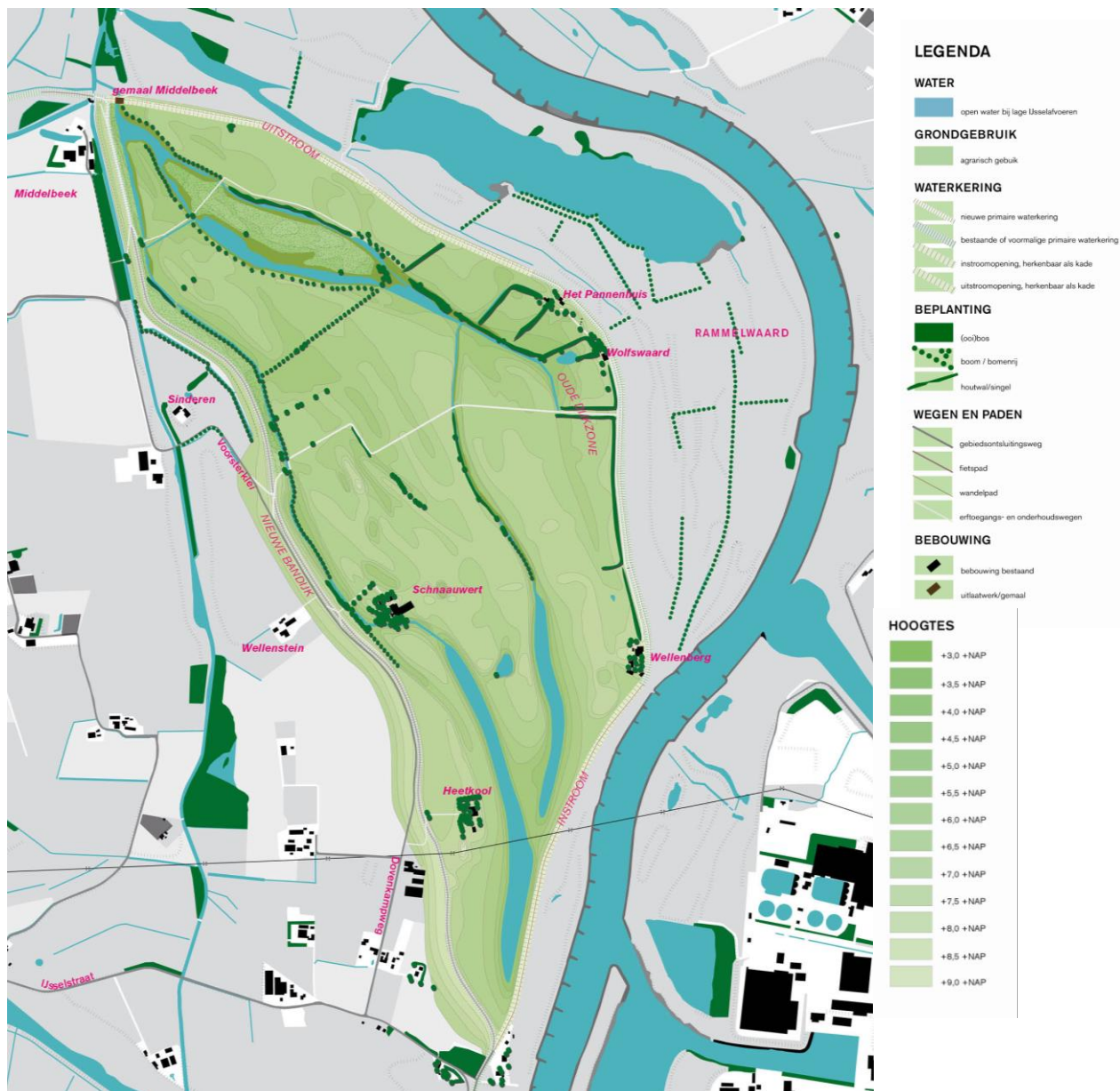
Afbeelding 3 geeft het uiteindelijke beeld voor Voorsterklei weer. Hieronder zijn de belangrijkste kenmerken van het definitief ontwerp opgesomd:

- De hoogte van de nieuwe dijk varieert van 9,1 tot 9,5 m + NAP.
- Met flauwe taluds (1:10 tot 1:30) is de dijk landschappelijk ingepast.
- De uitstroomdrempel ligt op 7,66 tot 7,61 m + NAP, de instroomdrempel op 7,87 tot 7,74 m + NAP voor een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens in de 25 jaar.

- Er komt een tijdelijke beheersmaatregel op de in- en uitstroombrempels. Het gaat om een verhoging van 20 cm. Aangezien niet alle projecten klaar zullen zijn voor de uitvoering van de dijkverleggingen in Cortenoever en Voorsterklei bestaat het risico dat gedurende een periode het gebied gemiddeld vaker dan eens in de 25 jaar overstroomt. Zodra blijkt dat het ontwerp in relatie tot de andere projecten voldoet aan een gemiddelde overstroomingsfrequentie van eens in de 25 jaar zal de tijdelijke verhoging verwijderd worden.
- De in- en uitstroombrempels worden versmald tot een kruin van 5 m. Ze worden bekleed met laag klei ingezaaid met gras.
- Achter de instroombrempel wordt het maaiveld vergraven waarbij circa 319.600 m³ grond wordt verwijderd over een oppervlakte van circa 23 ha. Er worden twee strangen gecreëerd met de bodem op 2,5 m +NAP. In deze strangen staat permanent water, het waterpeil hierin fluctueert met de IJssel en het grondwatersysteem.
- Er zullen verschillende opstallen in verband met de rivier verruimende maatregelen verwijderd moeten worden. In totaal gaat het in de Voorsterklei om 1 agrarisch bedrijf met een bedrijfswoning, agrarische schuren op 3 percelen, 4 woningen en 1 niet-agrarische veldschuur. Daarnaast is er 1 agrarisch bedrijf met een bedrijfswoning waar op de huidige locatie geen levende have meer mag worden gehouden. Er wordt de mogelijkheid geboden dit bedrijf te verplaatsen naar een andere locatie waar wel levende have mag worden gehouden. Drie woningen en een trainingscentrum met bedrijfswoning kunnen, deels met geadviseerde schadebeperkende maatregelen, behouden blijven.
- Er komen nieuwe watergangen in het nieuwe buitendijkse gebied en op het Landgoed Beekzicht in het noorden van het gebied worden de huidige watergangen uitgebreid met brede natuurvriendelijke oevers. De watergang tussen het landgoed en de oostelijke strang in het zuiden van het gebied krijgt een natuurvriendelijke oever.
- Er komt een permanent gemaal inclusief uitlaatvoorziening voor regulier waterbeheer met opstelplaatsen voor noodpompen voor het leegpompen van het gebied na een hoogwatersituatie;
- Er komt een nieuwe oost-west gelegen ontsluitingsweg in het gebied voor de twee woningen en De Wellenberg, deze weg volgt deels het tracé van een bestaand kavelpad in de noordelijke helft van het gebied.
- Een calamiteiten ontsluiting loopt via de instroomopening.
- De ondergrondse infrastructuur wordt verlegd. Daarnaast wordt door TenneT de bovengrondse hoogspanningsmast aangepast aan de overstroomingssituatie in verband met de ligging in de stroming na inundatie.
- Het plangebied Voorsterklei is circa 215 ha groot. Daarvan is op circa 19 ha (circa 9 %) geen landbouw meer mogelijk vanwege de aanleg van de dijk en de diepe vergraving (strangen). Op een oppervlakte van circa 21 ha (circa 10 %) is beperkt agrarisch gebruik mogelijk (landschapsberm circa 6 ha. en ondiepe vergraving west circa 15 ha). Op een oppervlakte van circa 175 ha (circa 81 %) is voortzetting van agrarisch gebruik mogelijk.

Gebruik

Het gebied blijft de huidige agrarische gebruiksfunctie behouden. Echter, ter plaatse van de te vergraven gebieden wordt het agrarisch grondgebruik beperkt vanwege een te hoog grondwaterregime in de winter. De strangen zijn niet meer bruikbaar als agrarisch gebied, omdat er permanent water in staat.

Afbeelding 3: Definitief ontwerp Voorsterklei

2.3 PROCES IN RELATIE TOT DE NATUURBESCHERMINGSWET

Bij het tot stand komen van het definitief ontwerp per deelgebied is voortdurend getoetst aan de kaders vanuit natuurwetgeving, waaronder de Natura 2000-gebieden. In iedere stap zijn de risico's in beeld gebracht en heeft afstemming binnen het ontwerp plaatsgevonden. Dit heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat de recreatieve druk is afgestemd op de Natura 2000-doelen. Daarnaast is ook het uitvoeringsplan zorgvuldig afgestemd met de kaders vanuit de natuurwetgeving, waardoor schade tijdens de uitvoering zo veel mogelijk wordt voorkomen. Deze afstemming en een uitwerking van alle maatregelen is nader beschreven in het basisrapport van de passende beoordeling (ARCADIS; 7 november 2012; kenmerk 075819960:E).

In dit rapport is de maatregel waarmee agrarische bedrijven worden verplaatst, passend beoordeeld in samenhang met de stoppende bedrijven.

3

Herverdeling agrarische bedrijven

3.1 INLEIDING

Voor het projectgebied Voorsterklei worden op drie locaties de ammoniakrechten ingetrokken en krijgt een melkrundveebedrijf een nieuwe locatie op een terp. Voor het projectgebied Cortenoever worden op zes locaties de ammoniakrechten ingetrokken en krijgen twee melkrundveebedrijven een nieuwe locatie op of bij bestaande agrarische bouwkavels.

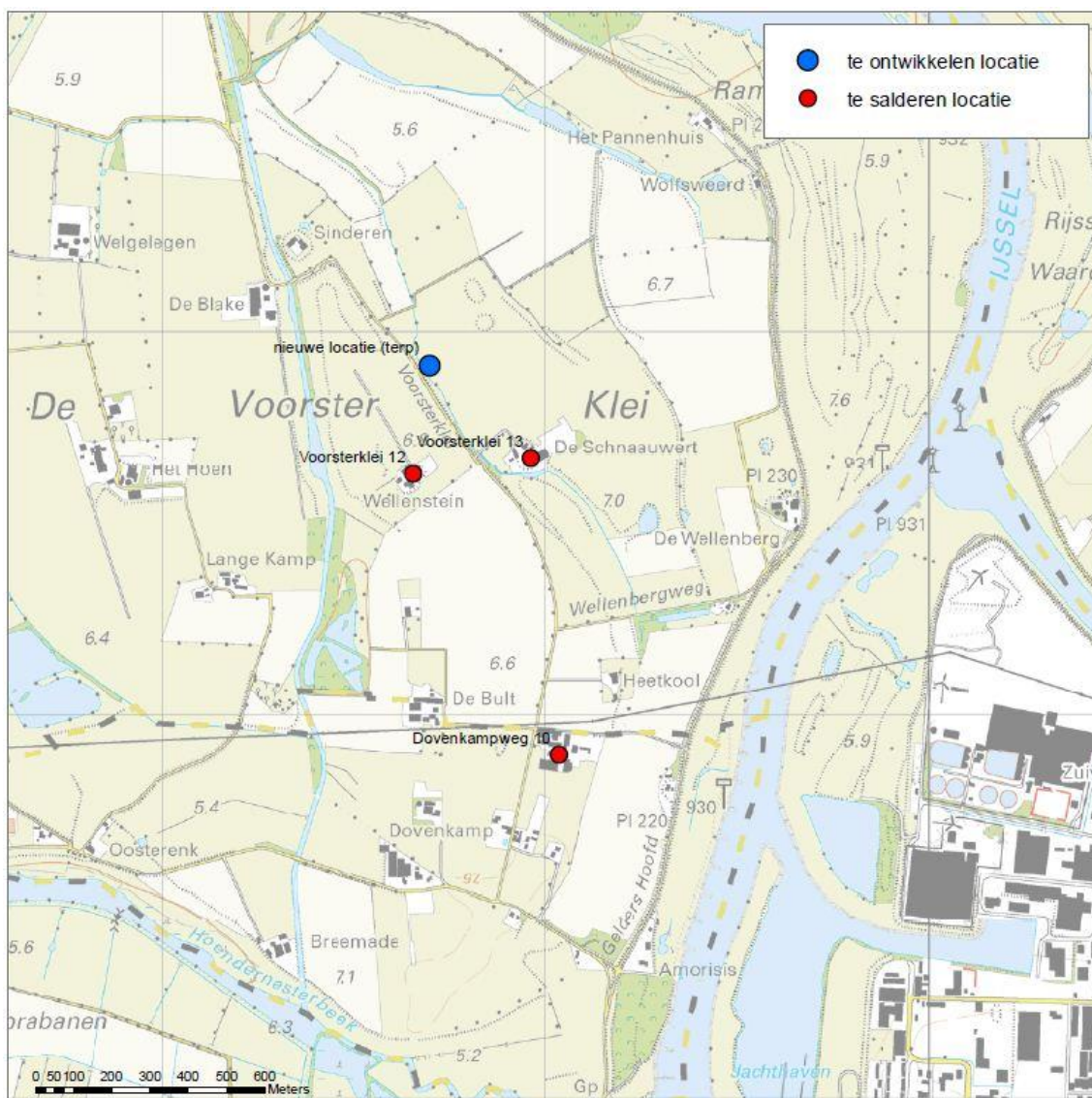
Per projectgebied worden de ingetrokken emissierechten van stoppende bedrijven betrokken bij de vergunningverlening en planwijziging van de te ontwikkelen bedrijfslocaties.

In de volgende paragrafen is de herverdeling per projectgebied nader toegelicht.

3.2 VOORSTERKLEI

Binnen het projectgebied Voorsterklei wordt het melkrundvee bedrijf van Weijers verplaatst van de Voorsterklei 13 naar de dijkterp. De geldende vergunning voor de locatie van het melkrundveebedrijf Harmsen aan de Dovenkampweg 10 en van het melkrundveebedrijf van Albers aan de Voorsterklei 12 (net buiten het plangebied) worden ingetrokken. Zie Afbeelding 4.

Voor het berekenen van het verschil aan stikstofdeposities door deze herverdeling, is de vergunde situatie per locatie het uitgangspunt (zie § 5.1).

Afbeelding 4: Hervreiding agrarische locaties projectgebied Voorsterklei

Tabel 1 geeft een overzicht van de hervreiding van agrarische bedrijven in het deelgebied Voorsterklei en de bijdrage aan saldering van emissierechten voor ammoniak uit stallen.

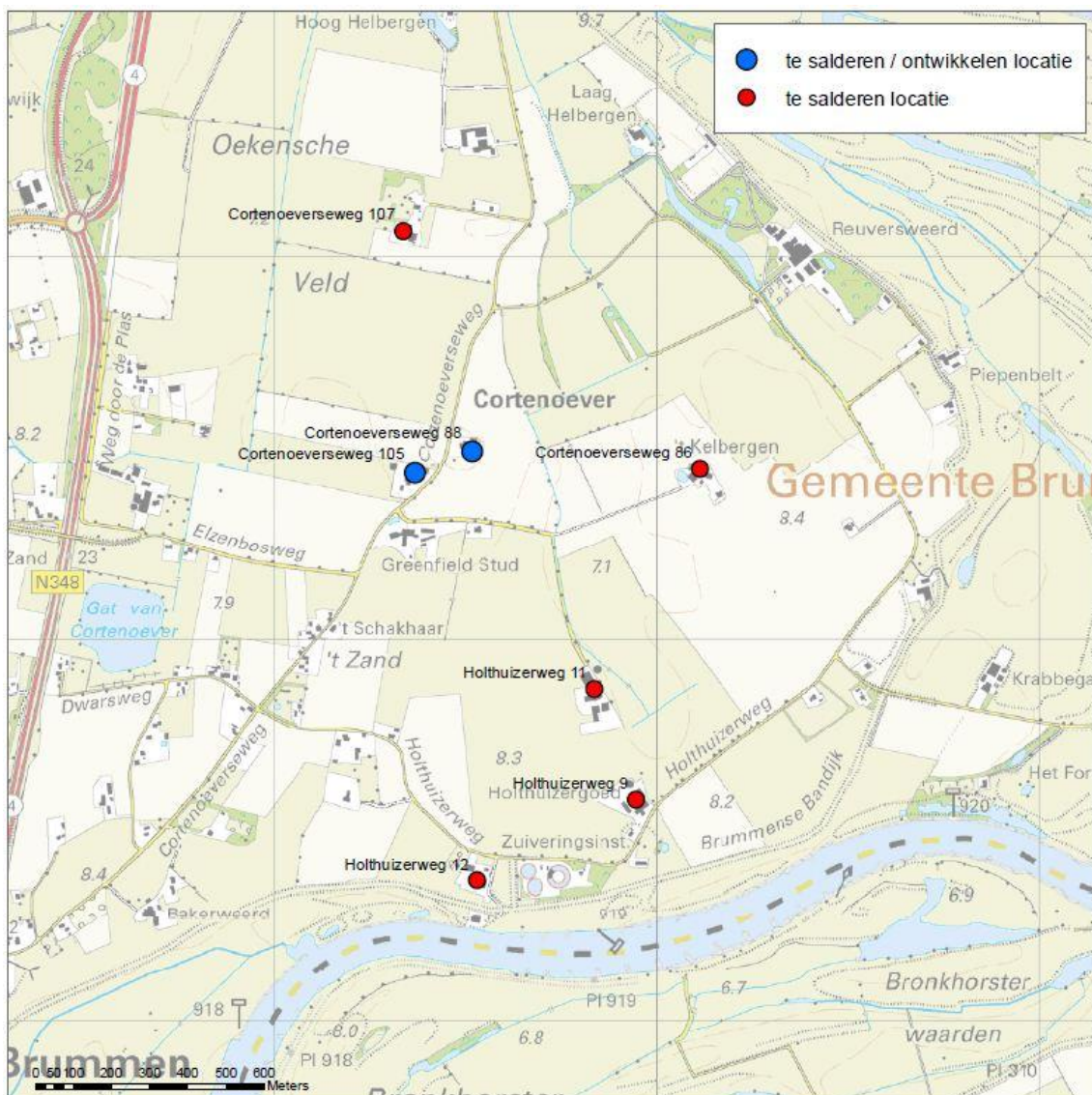
Tabel 1: Hervreiding agrarische locaties in de Voorsterklei

Gemeente	Type bedrijf	Straat	Bijdrage saldering
Voorst	Rundvee	Voorsterklei 13	Stopt bedrijfsvoering op huidige locatie, levert rechten in en verplaatst naar dijkterp met nieuw bouwblok met gebruik van saldering.
Brummen	Rundvee	Dovenkampweg 10	Stopt bedrijfsvoering en levert rechten in voor saldering.
Voorst	Rundvee	Voorsterklei 12	Stopt bedrijfsvoering en levert rechten in voor saldering.

3.3 CORTENOEVER

Voor het projectgebied Cortenoever zijn de vergunde emissierechten van zeven locaties ingetrokken. Deze emissierechten worden vervolgens betrokken bij de ontwikkeling van twee van deze zeven locaties, Cortenoeverseweg 88 en 105, waar een uitbreiding van vee plaatsvindt. Het melkrundveebedrijf Beker aan de Holthuizerweg 11 verplaatst naar de locatie aan de Cortenoeverseweg 105. Voor de verplaatsing van dit bedrijf wordt het bouwvlak verplaatst en vergroot met een partiële herziening van het bestemmingsplan en wordt een Nbwet-vergunning aangevraagd. De fam. Wassink, met haar melkrundveebedrijf aan de Holthuizerweg 12, zet haar bedrijf voort op een locatie buiten het projectgebied. De emissierechten van de Holthuizerweg 12 wordt ingezet voor saldering binnen het project. Op haar toekomstige locatie maakt de fam. Wassink gebruik van een bestaande Nbwet-vergunning. Dit staat los van het project. De overige bedrijven stoppen met hun bedrijfsvoering op de huidige locatie. In Afbeelding 5 staan de locaties op kaart die meedoen aan het salderen van ammoniakemissies.

Voor het berekenen van het verschil aan stikstofdeposities door deze herverdeling, is de vergunde situatie per locatie het uitgangspunt (zie § 5.1).

Afbeelding 5: Hervreiding agrarische locaties projectgebied Cortenoever

Tabel 2 geeft een overzicht van de herverdeling van agrarische bedrijven in het projectgebied Cortenoever, en de bijdrage aan saldering van emissierechten voor ammoniak uit stallen.

Tabel 2: Herverdeling agrarische bedrijven in het projectgebied Cortenoever

Gemeente	Type bedrijf	Straat	Bijdrage saldering
Brummen	Rundvee	Holthuiserweg 11	Stopt bedrijfsvoering, levert rechten in en verplaatst naar Cortenoeverseweg 105
Brummen	Rundvee	Holthuiserweg 12	Stopt bedrijfsvoering, levert rechten in en verplaatst naar Cortenoeverseweg 133 (waarvoor bestaande rechten op locatie wordt benut)
Brummen	Rundvee	Holthuiserweg 9	Stopt bedrijfsvoering en levert rechten in voor saldering.
Brummen	Rundvee	Cortenoeverseweg 86	Stopt bedrijfsvoering en levert rechten in voor saldering.
Brummen	Rundvee	Cortenoeverseweg 105	Bestaande rechten worden ingetrokken. Nieuwe locatie van bedrijf Holthuiserweg 11: vergroting bouwvlak en Nbwet-vergunning met gebruik van saldering.
Brummen	Rundvee	Cortenoeverseweg 107	Stopt bedrijfsvoering en levert rechten in voor saldering.
Brummen	Rundvee	Cortenoeverseweg 88	Behoud agrarische bestemming en aanvraag Nbwet-vergunning met gebruik van saldering.

4

Wettelijk kader natura 2000

4.1 NATUURBESCHERMINGSWET 1998

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 (verder Nbwet) van kracht geworden. De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van waardevolle natuurgebieden en leefgebieden van soorten, waaronder Natura 2000-gebieden. Om aantasting van instandhoudingsdoelstellingen in Natura 2000-gebieden te voorkomen, is artikel 19 in de wet opgenomen. De kern van artikel 19 is dat er geen plannen of projecten vastgesteld en gerealiseerd mogen worden zonder dat onderzocht is of deze plannen of projecten leiden tot een (significant) negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij het vaststellen van een voorkeursalternatief dient te worden getoetst aan ex. art. 19d. Daaruit zal moeten blijken dat de ingreep (herverdeling agrarische bedrijven inclusief mitigerende maatregelen) voldoet aan de voorwaarde dat de natuurlijke kenmerken van het gebied worden niet aangetast. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient eveneens te worden getoetst aan art 19j waarbij aannemelijk moet worden gemaakt dat door het nemen van de nodige mitigerende maatregelen wordt voldaan aan de voorwaarde dat de natuurlijke kenmerken van het gebied worden niet aangetast. In de voorliggende rapportage is de beoordeling op grond van art. 19d weergegeven.

Voor de bescherming van de Europese biodiversiteit moeten de EU-lidstaten gezamenlijk gebieden aanwijzen, die een Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) gaan vormen. De gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn of worden aangewezen, vallen hier onder. Het wettelijke kader voor de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Deze wet vormt ook het wettelijk kader voor het aanwijzen en beschermen van Beschermde Natuurmonumenten.

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden staan de 'instandhoudingsdoelen' (beschermde habitattypen en soorten) centraal. De Natuurbeschermingswet 1998 biedt verschillende instrumenten om deze doelen te realiseren:

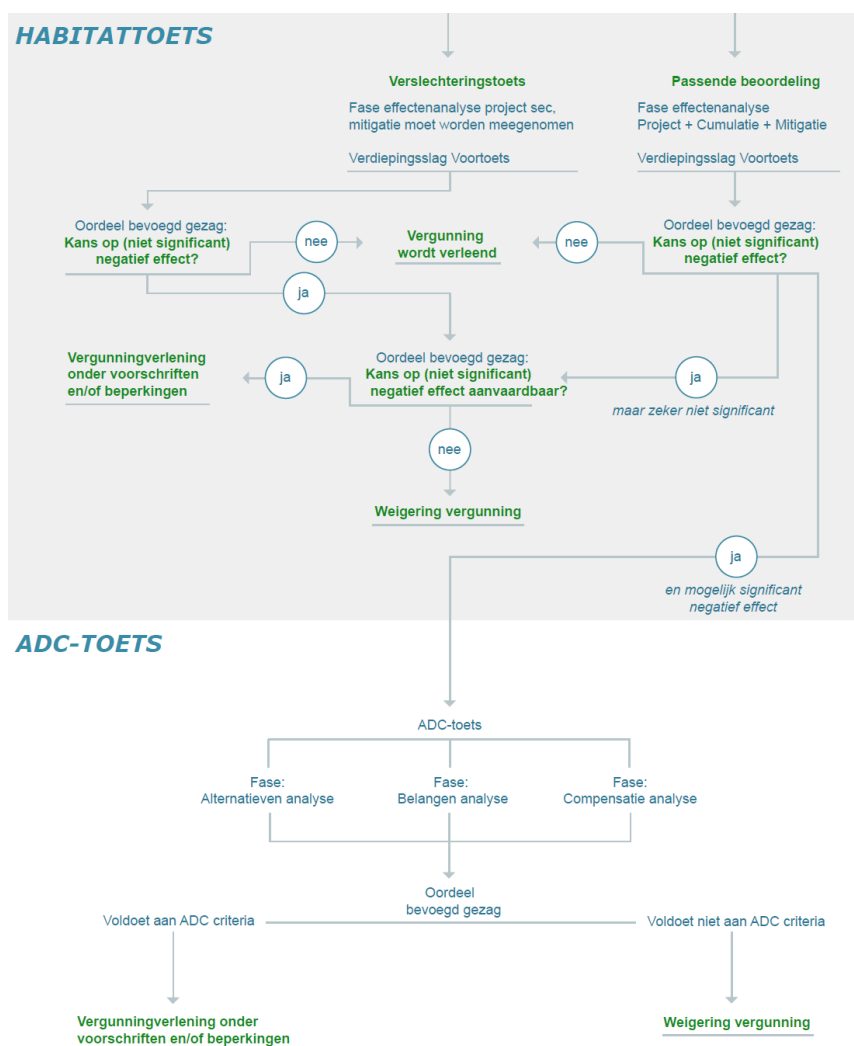
- Het treffen van instandhoudingmaatregelen.
- Het treffen van passende maatregelen om te voorkomen dat de kwaliteit van habitats verslechterd of soorten verstoord worden.
- Beoordelingsplicht voor plannen en projecten en andere handelingen die kunnen leiden tot (significante) verslechtering of significante verstoring voor Natura 2000-gebieden. Voor projecten en andere handelingen geldt daartoe een vergunningplicht.

Een vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelen niet in gevaar worden gebracht. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken én wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet dan voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de

zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen). Redenen van economische aard kunnen ook gelden als dwingende reden van groot openbaar belang. Als prioritaire soorten of habitats deel uitmaken van de instandhoudingsdoelen mogen redenen van economische aard alleen gebruikt worden na toetsing door de Europese Commissie.

Onderzoek voor vergunningverlening bij een Natura 2000-gebied

De Natuurbeschermingswet kent twee routes voor het verlenen van een vergunning. Als uit een Voortoets blijkt dat er sprake kan zijn van significante verstoring van soorten en/of significante verslechtering van de kwaliteit van habitats door een project afzonderlijk of in combinatie met andere projecten, moet een Passende Beoordeling uitgevoerd worden. Indien in het voortraject sprake is van significante gevolgen, kan slechts een vergunning worden verkregen indien aan de ADC-criteria wordt voldaan. Als er wel verslechtering van de kwaliteit van habitats op kan treden, maar deze zeker niet significant zullen zijn, kan worden volstaan met een Verslechteringstoets. Als er geen sprake is van de verslechtering van de kwaliteit van habitats en er hoogstens sprake is van niet-significante verstoring van soorten, is er geen Natuurbeschermingswetvergunning nodig. In dat geval hoeft er ook geen nader onderzoek gedaan te worden. In onderstaande figuur is het bovenstaande schematisch weergegeven.

Afbeelding 6: Stroomschema vergunningverlening NB-wet (Bron: Steunpunt Natura 2000)

Passende Beoordeling

Bij de Passende Beoordeling wordt gedetailleerd in kaart gebracht welke effecten als gevolg van het project kunnen optreden op de natuurwaarden in het gebied en welke verzachtende (mitigerende) maatregelen de initiatiefnemer van plan is te nemen. Bestaande situaties maken geen onderdeel uit van het project. Hierbij wordt rekening gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen en cumulatieve effecten, indien sprake is van een (negatief) effect. De significantie van de gevolgen moet met name worden beoordeeld in het licht van de specifieke milieukenmerken en omstandigheden van het gebied. Omkeerbare en tijdelijke effecten kunnen ook significant zijn.

Indien uit de Passende Beoordeling, de zekerheid verkregen is dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van een gebied niet aantast (er zijn dus toch geen significante effecten) kan het Bevoegd Gezag vergunning verlenen. Als er wel significante effecten op zullen treden, mag alleen een vergunning worden verleend als alternatieve oplossingen voor het project ontbreken én wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang.

Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen). Redenen van economische aard kunnen ook gelden als dwingende reden van groot openbaar belang. Als prioritaire soorten of habitats deel uitmaken van de instandhoudingsdoelen mogen redenen van economische aard alleen gebruikt worden na toetsing door de Europese Commissie.

Definitie significante effecten

Aan het begrip „significant” moet een objectieve inhoud worden gegeven. Tegelijk moet de significantie van effecten worden vastgesteld in het licht van de specifieke bijzonderheden en milieukenmerken van het beschermde gebied, waarbij vooral rekening moet worden gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied (EG, 2000. Beheer van Natura 2000-gebieden. De bepalingen van artikel 6 van de Habitatrichtlijn). Artikel 6 van de Habitatrichtlijn is geïmplementeerd in art. 19 van de Natuurbeschermingswet 1998.

DE LEIDRAAD BEPALING SIGNIFICANTIE

De Leidraad bepaling Significantie¹ (versie 27 mei 2010) van het Steunpunt Natura 2000 haakt aan bij de definitie die de Europese Commissie aan het begrip significantie heeft gegeven en werkt deze verder uit. Van belang daarbij is de volgende passage uit de Leidraad: “Hoewel algemene, objectieve kaders een bepaalde mate van duidelijkheid kunnen bieden, moet worden beseft dat de toepassing een gebiedsspecifiek karakter zal blijven houden: gekozen is immers voor een bescherming op het niveau van een Natura 2000-gebied”.

In de Leidraad wordt de volgende definitie van significantie met nuancering gegeven: “indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort danwel kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen.”

Deze definitie is als volgt genuanceerd:

- de afname minder dan de minimumoppervlakte van het habitatype is, er is dan per definitie geen sprake van een meetbare afname;
- wanneer het effect opgevangen kan worden in de natuurlijke fluctuaties, door de veerkracht van het gebied;
- in geval van specifieke bijzonderheden en milieukenmerken.

Daarnaast moeten de kwantitatieve instandhoudingsdoelstellingen niet als een absolute norm worden gezien,

¹ Te vinden op: <http://www.natura2000.nl/pages/significantie.aspx>

waarvan nooit kan worden afgeweken. Indien een activiteit tot gevolg heeft dat het na te streven aantal van een soort afneemt, vormt dit weliswaar een belangrijke graadmeter voor het al dan niet significant zijn van de effecten van die activiteit. Echter, de specifieke kenmerken van de activiteit, dan wel de specifieke omstandigheden van het gebied kunnen maken dat ondanks de afname toch geen sprake is van mogelijke significante gevolgen. Maatwerk op gebiedsniveau kan dus tot een andere conclusie leiden.

Cumulatie

Bij het beoordelen van de effecten van een plan of project moet ook rekening gehouden worden met mogelijke cumulatie met effecten van andere plannen en projecten. Het kan namelijk zo zijn dat projecten afzonderlijk niet leiden tot significante effecten, maar dat de effecten van verschillende plannen en projecten zo groot zijn dat de effecten wel significant zijn. Dit kan het gevolg zijn van de optelsom van effecten, maar ook bijvoorbeeld doordat het effect van het ene project het effect van een ander project versterkt. Dit betekent dat nagegaan moet worden of er andere projecten worden uitgevoerd, die eveneens een negatief hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied. In de beoordeling gaat het bij cumulatie om of het totale effect (van meerdere projecten), significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende gebied.

Ontwerp- en aanwijzingsbesluiten

In het door het Ministerie van LNV opgestelde ontwerpbesluit voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden² zijn zogenaamde instandhoudingsdoelstellingen opgenomen die de doelen beschrijven voor de instandhouding van een aantal specifiek voor deze gebieden aangewezen leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties van plant- en diersoorten. Deze doelstellingen vallen onder de rechtstreekse werking van de Europese richtlijnen. De aangewezen soorten en habitats worden kwalificerende soorten en habitats genoemd. De instandhoudingsdoelstellingen van deze kwalificerende soorten en habitats geven de condities weer die noodzakelijk zijn om de populaties in een gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen.

Kernopgaven

Ten behoeve van de formulering van de doelen op landelijk en op gebiedsniveau zijn per landschap kernopgaven geformuleerd. Elk gebied heeft één of meer kernopgaven toebedeeld gekregen. Elk Natura 2000-landschap én elk Natura 2000-gebied levert nu en op termijn een eigen specifieke bijdrage aan de instandhouding van de biodiversiteit van de Europese Unie. De kernopgaven zijn geformuleerd op basis van de bijdragen, de belangrijkste verbeteropgaven, de aangewezen habitattypen en -soorten. De toedeling van de kernopgaven geeft aan welke gebieden de relatief grootste bijdrage leveren voor de realisering van bepaalde landelijke doelen.

Instandhoudingsdoelstellingen

Centraal in de beoordeling van effecten van projecten of activiteiten op Natura 2000-gebieden, staat de vraag of deze effecten al dan niet significant zijn. De vraag of iets een significant gevolg heeft moet uitsluitend worden bepaald ten opzichte van de instandhoudingsdoelstelling. Dit zijn de in de nota van toelichting bij het (ontwerp)aanwijzingsbesluit opgenomen instandhoudingsdoelstellingen, bestaande uit algemene doelen, doelen voor habitattypen van de Habitatrictlijn, doelen voor soorten van de Habitatrictlijn, doelen voor broedvogels van de Vogelrichtlijn en niet-broedvogels van art. 4.2 van de Vogelrichtlijn³. De instandhoudingsdoelen voor habitattypen zijn beschreven als behoud of uitbreiding van de oppervlakte en/of behoud of verbetering van de kwaliteit. De instandhoudingsdoelen voor soorten zijn beschreven als behoud of uitbreiding van de omvang van het leefgebied, de populatie en/of behoud of

² Ministerie van LNV, 2003 & 2007

³ Ministerie van LNV, 2003 & 2007

verbetering van de kwaliteit van het leefgebied. Voor vogels zijn tevens aantallen opgenomen, afgeleid van de draagkracht van een gebied, met betrekking tot het aantal broedpaar voor broedvogels en seizoensgemiddelden of seizoensmaxima in het geval van niet-broedvogels.

Aanvullend aan de instandhoudingsdoelstellingen van vogels in Vogelrichtlijngebieden, kunnen complementaire doelen gesteld zijn die afgeleid zijn van de beschermde waarden van het Habitatrictlijngebied (artikel 10a, derde lid Natuurbeschermingswet).

In de toetsing wordt geen onderscheid gemaakt tussen Natura 2000-gebied dat alleen is aangewezen onder de Vogelrichtlijn of Habitatrictlijn of beide; uitgangspunt is dat alle doelen voor het gehele gebied gelden. Bij definitieve aanwijzing zal namelijk het onderscheid tussen Vogelrichtlijngebied en Habitatrictlijngebied vervallen. De toetsing loopt hier dus feitelijk op vooruit. Wel worden uit voorzorg de oude, maar juridisch nog beschermde, geldende doelen nu getoetst. Dit betekent dat een 6-tal vogelsoorten ook wordt meegenomen. Bij definitieve aanwijzing vervallen de doelen voor deze vogelsoorten zeer waarschijnlijk.

4.2 BEOORDELINGSKADER

In de Passende Beoordeling wordt onderzocht of zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden niet worden aangetast. Deze natuurlijke kenmerken moeten worden beschouwd in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden. Er is sprake van aantasting van natuurlijke kenmerken wanneer de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar komt. Hoewel juridisch op verschillende wijze geformuleerd, komt dit inhoudelijk overeen met het optreden van “significant negatieve gevolgen” voor het gebied.

Deze Passende Beoordeling voor CoVo heeft plaatsgevonden aan de hand van een kwantitatieve en kwalitatieve voorspelling van de effecten op daarvoor gevoelige habitattypen en -soorten waarvoor een instandhoudingsdoelstelling geldt in het betrokken Natura 2000-gebied. De voorspelde veranderingen worden gerelateerd aan de huidige omvang van het areaal van de habitattypen of van de omvang van de populatie van soorten waarvoor een instandhoudingsdoelstelling geldt. De referentie voor de verandering is (daarom) de huidige situatie, met de huidige potenties. Voor de beoordeling van de significantie van gevolgen bestaan geen wettelijke normen. Voor ieder effect afzonderlijk moet worden bepaald welke gevolgen dit kan hebben voor de betrokken instandhoudingsdoelstellingen. Als de gevolgen zodanig zijn dat de realisatie of het behoud van de instandhoudingsdoelstelling in gevaar wordt gebracht, is sprake van significante gevolgen.

De herverdeling van agrarische bedrijven in het project dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei hebben mogelijk effecten op Natura 2000-gebied Uiterwaarden IJssel, Landgoederen Brummen en de Veluwe. Indien effecten optreden zal allereerst gekeken worden of deze effecten met behulp van maatregelen te voorkomen zijn. Indien negatieve effecten blijven, ondanks de mitigatie, wordt gekeken of de effecten van dit project samen met effecten van andere projecten tot een significante aantasting leiden.

Er gelden per type instandhoudingsdoel en per locatie specifieke omstandigheden. Daarom is in deze toets per type instandhoudingsdoel een specifieke beoordeling uitgevoerd. Per instandhoudingsdoel waarvoor bepaald moet worden of effecten optreden en zo ja of deze effecten al dan niet significant zijn, is aan de hand van vooraf bepaalde kwantitatieve en kwalitatieve beoordelingscriteria getoetst. De beoordelingscriteria worden hieronder opgesomd.

De beoordelingscriteria omvatten:

Habitattypen

- De huidige staat van instandhouding van het betreffende habitatype.
- De gevoeligheid voor stikstofdepositie van het betreffende habitatype.
- De beoordeling of er sprake kan zijn van een ecologisch effect op de kwaliteit van het betreffende habitatype door de achtergronddepositie af te zetten tegen de kritische depositiewaarde van het betreffende habitatype.
- In een overbelaste situatie nagaan of het project, herverdeling van agrarische bedrijven, een verslechtering teweeg brengt ten opzichte van de huidige situatie.
- Indien sprake is van een verslechtering van de huidige situatie, het benoemen van mitigerende maatregelen om de effecten te verzachten.
- Indien de mitigerende maatregelen niet voldoende zijn om (significante) negatieve effecten uit te sluiten, samen met andere projecten (cumulatie) overgaan op de ADC toets.

Habitatrichtlijnsoorten en vogels

- Invloed van het verlies en de aantasting van de groeiplaats of het leefgebied op de populatie in het beïnvloedingsgebied.

5

Huidige situatie

5.1 DE VERGUNDE SITUATIE ALS REFERENTIE

Voor de effectbeoordeling is de situatie na verplaatsing en beëindiging van de veehouderijen vergeleken met de legaal bestaande situatie en de situatie op de referentiedatum. Voor de bepaling van de ammoniakemissie die kan worden gebruikt voor saldering is gekeken naar de ammoniakemissie die mag worden veroorzaakt op grond van de vigerende omgevingsvergunning of op grond van het Activiteitenbesluit. In de beoordeling van de stikstofdepositie is getoetst of de stikstofdepositie niet hoger is dan de depositie die op de referentiedatum mocht worden veroorzaakt. Voor de Habitatrichtlijngebieden gaat het dan om de vergunningen of -meldingen op grond van de Wet milieubeheer die van kracht waren op 7 december 2004 (plaatsing van de Habitatrichtlijngebieden op de lijst van communautair belang). Voor de Vogelrichtlijngebieden gaat het om de vergunningen of meldingen die van kracht waren op 24 maart 2000 (aanwijzing van Uiterwaarden IJssel en van Veluwe als Vogelrichtlijngebied). De positie van stallen en emissie-punten, de omvang van de veestapel en het type stalsysteem zijn per locatie opgenomen in Bijlage 2 voor Voorsterklei en in Bijlage 3 voor Cortenoever.

Indien uit de (berekende) vergelijking van de toekomstige situatie met de situatie op de referentiedatum volgt dat er geen toename van stikstofdepositie is, kan de conclusie worden getrokken dat er geen significante negatieve gevolgen of aantasting van natuurlijke kenmerken zijn te verwachten als gevolg van de herverdeling van veehouderijen. De Nbw-vergunning op basis van art 19d Nbw kan dan qua stikstofdepositie worden verleend.

5.2 INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000-GEBIED I.R.T. STIKSTOFGEVOELIGHEID

In de drie Natura 2000-gebieden, Uiterwaarden IJssel, Landgoederen Brummen en Veluwe komen in totaal dertien habitattypen voor, die liggen in het invloedsgebied (in relatie tot stikstofdepositie) van het project CoVo. Alleen op habitattypen en leefgebieden van soorten die gevoelig zijn voor stikstof en waarvan in de huidige situatie sprake is van een overbelasting kunnen negatieve effecten ontstaan. Het invloedsgebied van de herverdeling van de agrarische bedrijven heeft geen invloed op leefgebieden van soorten. De soorten worden daardoor ook niet verder behandeld in deze passende beoordeling.

In deze passende beoordeling zijn alleen de habitattypen, waar sprake is van een verandering in stikstofdepositie door de herverdeling van agrarische bedrijven, beschreven. Dit verklaart het verschil met de habitattypen en leefgebieden van soorten die zijn beschreven in de Passende Beoordeling van de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei (SNIP3; ARCADIS; 7 november 2012) en het addendum hierop (ARCADIS; 15 maart 2013).

Voor de begrenzing van de verschillende habitatgebieden in de drie Natura 2000-gebieden, zijn in deze Passende Beoordeling de meest actuele versies gebruikt van de werkkaarten. Deze kaarten zijn gekoppeld aan de besluitvorming rond de beheerplannen.

Vijf habitattypen hebben een kritische depositie waarde (KDW) van 2.000 mol N/ha/jr of hoger. Eén habitatype heeft een KDW onder de 1.000 mol N/ha/jr. De overige habitattypen hebben een KDW tussen de 2.000 en 1.000 mol N/ha/jr. In 2012 zijn nieuwe KDW gepubliceerd (Dobben et al., 2012) en zijn de geografische grenzen voor de habitattypen aangepast. Tevens zijn voor grotere landschapstypen de KDW's bepaald. Met betrekking tot de vogelsoorten aangewezen onder de Vogelrichtlijn moet er een relatie zijn tussen de kwaliteit van het habitatype en de kwaliteit van het leefgebied, waarbij een overschrijding van de KDW zorgt voor afname van de kwaliteit van het leefgebied. In het beïnvloedsgebied geldt deze relatie niet voor een aangewezen broedvogel en de leefgebieden worden daarmee buiten beschouwing gelaten (Broekmeyer et al, 2012).

Tabel 3: Instandhoudingsdoelstellingen, gunstige staat van instandhouding en Kritische Depositiewaarden (KDW) (Dobben et al., 2012) per habitatype. * R=Uiterwaarden IJssel, LB=Landgoederen Brummen, V=Veluwe.

De Landelijke Staat van instandhouding is in de tabel weergegeven. - staan voor matig ongunstig en -- staat voor zeer ongunstig. De doelstelling voor oppervlakte en kwaliteit is in de tabel weergegeven. = staat voor behoud, > staat voor uitbreiding of verbetering

Gebied*	Habitatype	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	KDW (MolN/ha/j)
R	H3150 Meren met waterplanten	-	>	>	2.143
R	H3270 Pioniervegetatie slikoevers	-	>	>	2.400
R	H6120 Stroomdalgraslanden	--	>	>	1.286
R	H6430C Ruigten en zomen (droge bosranden)	-	>	>	1.857
R	H6510A Soortenrijke beemden: Glanshaverhooilanden	-	>	>	1.429
R	H6510B Soortenrijke beemden: Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	--	>	>	1.571
R	H91E0A Vochtige alluviale bossen: Zachthoutoibossen	-	=	=	2.429
R	H91E0B Vochtige alluviale bossen: Essen-iepenbossen	--	>	>	2.000
R	H91F0 Droge hardhoutoibossen	--	>	>	2.071
LB	H6230 Heischrale graslanden	--	>	>	857
LB	H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	=	=	1.429
LB	H91E0C Vochtige alluviale bossen Beekbegeleidende bossen	-	=	>	1.857
V	H4030 Droge heide	--	>	>	1.071
V	H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	-	>	=	1.429

In het invloedsgebied van de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei, circa 5 kilometer vanaf het middelpunt per projectgebied, liggen de achtergronddepositiewaarden (2012) tussen de 1.510 – 1.820

Nmol/ha/jr voor deelgebied Voorsterklei en 1.560 – 2.130 Nmol/ha/jr voor Cortenoever als onderdeel van de Uiterwaarden IJssel. De achtergronddepositie waarden voor Landgoederen Brummen liggen tussen de 1.620 – 1.970 Nmol/ha/jr. Op de rand van de Veluwe nabij Dieren ligt de achtergronddepositie tussen de 1.810 – 2.240 Nmol/ha/jr. Zie Bijlage 5 met een kaartje van het rekengebied waarbinnen het project van invloed is, en de achtergronddepositiewaarden (ADW) in het jaar 2012 (bron: Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland van het RIVM).

Dit betekent dat in de huidige situatie in de Uiterwaarden IJssel drie habitattypen een overschrijding van de KDW kennen en, namelijk Stroomdalgraslanden (H6120), Glanshaverhooilanden (H6510A) en glanshaver- en vossenstaarthooilanden (H6510B). In Landgoederen Brummen is een overschrijding van de KDW voor alle drie de habitattypen: Heischrale graslanden (H6230), Pioniervegetaties met snavelbiezen (H7150) en Vochtige alluviale bossen Beekbegeleidende bossen (H91E0C). Voor het habitatype Vochtige alluviale bossen –beekbegeleidende bossen is de overschrijding van de KDW afhankelijk van de locatie. Op de Veluwe wordt voor het habitatype Droge heide (H4030) in het beïnvloedingsgebied de KDW overschreden door de achtergronddepositie waarden (ADW).

6

Effecten stikstofdepositie op Natura 2000

6.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk is de herverdeling van agrarische bedrijven getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998. Het verdwijnen en verplaatsen van agrarische bedrijven en de daarbij behorende vergunde veestapel is van invloed op de stikstofdepositie in en rondom het plangebied.

De herverdeling van de agrarische bedrijven in Cortenoever en Voorsterklei heeft alleen mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden door externe werking. Er worden immers geen bedrijven in een Natura 2000-gebied geplaatst. Effecten van verstoring, door geluid, licht, mechanische effecten of optische verstoring worden uitgesloten door de afstand van de bedrijven tot een Natura 2000-gebied. Tussen de bedrijven en een Natura 2000-gebied liggen meerdere agrarische gronden met opgaande begroeiing en een dijk waardoor verstoring op voorhand is uit te sluiten. Het enige mogelijke effect dat kan optreden door externe werking is een toename van de stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitattypen.

6.2 EFFECTBESCHRIJVING EN BEOORDELING

De verandering in stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- De referentie is de vergunde situatie van de veehouderijbedrijven op de volgende peildata: voor de Habitatrichtlijngebieden in de Uiterwaarden IJssel (Rijntakken) en op de Veluwe is de referentie 7 december 2004. Voor de Vogelrichtlijngebieden in de Uiterwaarden IJssel (Rijntakken) en op de Veluwe geldt als referentie de vergunde situatie op 24 maart 2000. Voor alle habitattypen in het Natura 2000-gebied "Landgoederen Brummen" is de Habitatrichtlijn van kracht en geldt als referentie de vergunde situatie op 7 december 2004.
- Vergunde situaties 2000, 2004 en 2013 is op basis van de geïnventariseerde vergunningen en gegevens aangeleverd door de gemeenten Brummen en Voorst en de bedrijfsadviseurs van Rombou en Van Westreenen.
- De gebruikte werkkaarten voor de begrenzing van de habitatgebieden in de Natura 2000-gebieden zijn de versies uit 2013 (bron: werkkaarten voor beheerplannen Veluwe en Landgoederen Brummen van de website provincie Gelderland en de gebiedenatlas van het ministerie voor de Uiterwaarden IJssel).
- De locatie aan de Cortenoeversesweg 88 krijgt 1230 kgNH₃ per jaar aan extra ruimte voor ammoniakemissie.

- Het gewogen gemiddelde van de deposities per habitattypen wordt beoordeeld voor de Natura 2000-gebieden in het studiegebied (= 10*10 km rond de locaties). Deposities zijn berekend met het computermodel Aagro-stacks (rekengrid 100*100 m). De output hiervan is een rekengrid met een resolutie van 100*100m. De rekengrids worden ingelezen in een GIS en vervolgens geïnterpoleerd, waarna per habitat per Natura 2000-gebied de gemiddelde depositie berekend wordt.
- De berekeningen zijn gebaseerd op de herverdeling van agrarische bedrijven per projectgebied. Overige maatregelen vanuit het project dijkverleggingen Cortenoever Voorsterklei, zijn niet meegenomen.
- Per projectgebied zijn de deposities berekend op basis van de vergunde ammoniakemissies van de stoppende bedrijven in het jaar 2000, 2004 en 2013. Deze referentiesituaties zijn vergeleken met de situatie na herverdeling van de agrarische bedrijfslocaties. Per habitat is aangegeven of de kritische depositie (KDW) in het jaar 2012 worden overschreden door de achtergronddeposities (ADW). Het veiligst is om het jaartal 2012 te gebruiken, omdat hier de ADW nog relatief hoog is. Daarmee is invulling gegeven aan de worstcase benadering voor 2014.

Effecten vanuit Voorsterklei

In onderstaande tabel zijn de gemiddelde deposities berekend na herverdeling van de bedrijven in het projectgebied Voorsterklei.

Tabel 4: Gemiddelde vergunde depositie per habitat en per referentie (2000, 2004 of 2013; gearceerde cellen voor wettelijke toetsing Nbwet) en de gemiddelde depositie na herverdeling van de agrarische bedrijven in Voorsterklei. * R = Uiterwaarden IJssel, LB = Landgoederen Brummen, V = Veluwe

Gebied*	Habitattypen	Gemiddelde depositie van de stoppers in 2000 (in MoIN/ha/j)	Gemiddelde depositie van de stoppers in 2004 (in MoIN/ha/j)	Gemiddelde depositie van de stoppers in 2013 (in MoIN/ha/j)	Overschrijding KDW door ADW (2012)	De situatie na herverdeling (in MoIN/ha/j)
R	H3150 Meren met waterplanten	6,8	7,4	8,2	nee	5,3
R	H3270 Pioniervegetatie slikoevers	15,4	17,0	19,4	nee	11,9
R	H6120 Stroomdalgraslanden	6,0	6,6	7,4	ja	2,8
R	H6510A Soortenrijke beemden: Glanshaverhooilanden	5,7	6,2	7,0	ja	3,3
R	H91E0A Vochtige alluviale bossen: Zachthoutoibossen	6,4	7,0	7,8	nee	4,3
R	H91E0B Vochtige alluviale bossen: Essen-iepenbossen	5,6	6,1	6,8	nee	3,6
LB	H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen.	1,4	1,5	1,6	ja	0,5
LB	H91E0C Vochtige alluviale bossen Beekbegeleidende bossen	1,4	1,6	1,7	ja	0,6
V	H4030 Droge heide; dichtstbij gelegen punt	0,41	0,45	0,49	ja	0,19

Doordat twee bedrijven de vergunde milieurechten intrekken en een bedrijf verplaatst naar een terp, is per saldo sprake van een afname aan stikstofdepositie op alle habitattypes in het studiegebied die worden beïnvloed door de herverdeling aan vergunde ammoniakemissies. Het project heeft hierdoor een positief effect op alle drie Natura 2000-gebieden. De volgende stappen in de beoordeling, benoemen mitigerende maatregelen en/of (significante) negatief effect in cumulatie met andere projecten, is hierdoor niet nodig.

Effecten vanuit Cortenoever

In onderstaande tabel zijn de gemiddelde deposities berekend na herverdeling van de bedrijven in het projectgebied Cortenoever.

Tabel 5: Gemiddelde vergunde depositie per habitat en per referentie (2000, 2004 of 2013; gearceerde cellen voor wettelijke toetsing Nbwet) en de gemiddelde depositie na herverdeling van de agrarische bedrijven in Cortenoever. * R = Uiterwaarden IJssel, LB = Landgoederen Brummen, V = Veluwe

Gebied*	Habitatype	Gemiddel- de depositie van de stoppers in 2000 (in MolN/ha/j)	Gemiddel- de depositie van de stoppers in 2004 (in MolN/ha/j)	Gemiddel- de depositie van de stoppers in 2013 (in MolN/ha/j)	Overschrij- ding KDW door ADW (2012)	De situatie na herver- deling (in MolN/ha/j)
R	H3150 Meren met waterplanten	8,2	9,4	9,6	nee	6,3
R	H3270 Pioniervegetatie slikoevers	21,8	24,6	24,7	nee	22,6
R	H6120 Stroomdalgraslanden	16,1	18,7	19,4	ja	9,0
R	H6430C Ruigten en zomen (droge bosranden)	2,3	2,6	2,7	nee	2,0
R	H6510A Soortenrijke beemden: Glanshaverhooilanden	27,3	30,4	31,5	ja	10,6
R	H6510B Soortenrijke beemden: Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	16,2	19,0	19,8	ja	8,5
R	H91E0A Vochtige alluviale bossen: Zachthoutooibossen	10,8	12,4	12,7	nee	7,8
R	H91E0B Vochtige alluviale bossen: Essen-iepenbossen	2,5	2,8	2,9	nee	2,0
R	H91F0 Droge hardhoutooibossen	20,8	23,8	24,2	nee	17,2
LB	H6230 Heischrale graslanden	2,7	3,1	3,2	ja	2,6
LB	H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	4,1	4,7	4,9	ja	4,7
LB	H91E0C Vochtige alluviale bossen Beekbegeleidende bossen	2,6	3,0	3,1	ja	2,7
V	H9120 Beuken-eikenbossen met hulst; dichtstbij gelegen punt	1,32	1,53	1,58	ja	1,16

Doordat zeven bedrijven de vergunde emissierechten intrekken op de huidige locatie en in ruil daarvoor op twee locaties een herontwikkeling kan plaatsvinden, is per saldo sprake van een afname aan stikstofdepositie op bijna alle habitattypes in het studiegebied. Het project heeft hierdoor een positief effect op de Natura 2000-gebieden Uiterwaarden IJssel, Landgoederen Brummen en de Veluwe.

Voor één habitatype in het Natura 2000-gebied "Landgoederen Brummen" (H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen) blijft de stikstofdepositie gelijk in vergelijking met de vergunde situatie in 2004. Het project heeft hier een neutraal effect. Voor één habitatype (H3270 Pioniervegetatie slikoevers) in het gebied Uiterwaarden IJssel is de gemiddelde depositie na herverdeling hoger dan de depositie op de referentiedatum (22,6 respectievelijk 21,8 molN/ha/j). Dit habitatype is weinig gevoelig voor stikstofdepositie (KDW = 2.400 molN/ha/j) en de heersende achtergrondwaarde is ruim lager dan de KDW. De volgende stappen in de beoordeling, benoemen mitigerende maatregelen en/of (significante) negatief effect in cumulatie met andere projecten, is hierdoor niet nodig.

De invloed van afname van stikstofdepositie heeft het meeste invloed op de kwaliteit van de habitattypen in de Natura 2000-gebieden Landgoederen Brummen en de Veluwe, omdat de meeste habitattypen gelegen in de uiterwaarden van de IJssel jaarlijks onder invloed staan van de rivier. In het riviersysteem leiden geringe toe- en afnames van de stikstofdepositie niet tot effecten op de kwaliteit van een habitatype. Het gaat hier om dynamische, voedselrijke systemen die bovendien onder invloed staan van voedselrijk rivierwater. De aanvoer van stikstof uit de rivier is hoog: 2,46 mg N/l (in de IJssel bij Kampen, website Compendium voor de Leefomgeving, 2011), per seconde stroomt gemiddeld 360 – 420 m³ water door de IJssel, dus per seconde voert het in de IJssel tussen de 0,88 – 1,03 kg N aan. De geringe verandering aan stikstofdepositie, vanuit het project CoVo, is verwaarloosbaar bij deze hoeveelheden. In vergelijking: 1 mol stikstof staat gelijk aan 7 gram. De gebieden Landgoederen Brummen en Veluwe staan niet onder invloed van rivierwater, waardoor een af- of toename aan stikstofdepositie meer effect zal hebben op de kwaliteit van een habitatype.

7

Conclusies en randvoorwaarden

De herverdeling van de veehouderijbedrijven in Cortenoever en Voorsterklei heeft alleen mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden door externe werking. Effecten van verstoring, door geluid, licht, mechanische effecten of optische verstoring worden uitgesloten door de afstand van de bedrijven tot een Natura 2000-gebied en de tussenliggende gebiedsinrichting.

De conclusie is dat de herverdeling van veehouderijbedrijven in samenhang met het project CoVo, geen toename van stikstofdepositie veroorzaakt op reeds overbelaste voor stikstof gevoelige habitats in de omliggende Natura 2000 gebieden. De depositie van stikstof vormt geen belemmering voor het verlenen van vergunningen voor de individuele verplaatsers. Er zijn naast stikstofdepositie geen andere effecten waarmee bij vergunningverlening rekening moet worden gehouden.

Door de gemiddelde afname aan stikstofdepositie per habitatype, draagt het project bij aan een verbetering van de voor stikstof gevoelige habitattypen. Randvoorwaarde is dat de verplaatsing en uitbreiding van de individuele bedrijven per projectgebied in samenhang gebeurt met het intrekken van de vergunde emissierechten van de stoppende bedrijven. Deze samenhang is reeds verzekerd doordat de intrekkingen en verplaatsingen onderdeel zijn van het project CoVo.

De relatieve afname aan stikstofdepositie door de herindeling vanuit het projectgebied Voorsterklei is het grootst op Landgoederen Brummen en de Veluwe. Door de herindeling vanuit het projectgebied Cortenoever neemt relatief de stikstofdepositie op de Veluwe en Landgoederen Brummen het meest af. Echter de absolute afnames zijn zeer klein vanuit beide projectgebieden.

Bijlage 1

Geraadpleegde bronnen

Bron	Hoe gebruikt?	Referentie in de tekst?
DHV, definitief, mei 2009. Plan IJsselsprong 'Alles in 1 keer' – Blauwe envelop – Variantkeuze, Deelrapportage V – Natuur, Dossier B7855-04-001.	Informatief	Nee
Ministerie van E,L&I. Profielendocumenten, definitietabel en gebiedendocumenten Natura 2000 (internet)	Informatief	Ja
Werkkaarten beheerplan Rijntakken (versie september 2013): http://geodata2.prvgld.nl/apps/beheerplanrijntakken/ Werkkaarten beheerplan Veluwe (versie september 2013): http://geodata2.prvgld.nl/apps/beheerplanveluwe/ Ministerie van LNV, Natura 2000 gebied uiterwaarden IJssel (bijgewerkt september 2013): http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=6&id=n2k38	Informatief	Ja
M.E.A. Broekmeyer, J. Kros, A.G.M. Schotman, G.W.W. Wamelink en A. van Kleunen. Effecten van stikstof op vogelsoorten invogelrichtlijngebieden in Noord-Brabant. Alterra, Wageningen / SOVON, Nijmegen, Alterra-rapport 2359. 124 blz.; 8 fig.; 23 tab.;31 ref.	Informatief	Ja
Dobben, van H.F., R. Bobbink, D. Bal en A. van Hinsberg, 2012. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000. Wageningen, Alterra, Alterra-rap.	Informatief	Ja
Ruimte voor de rivier projecten dijkverleggingen Cortenoever en voorsterklei snip3 CoVo om natuur passende beoordeling Projecten ruimte voor de rivier Gemeenten Brummen en Voorst Waterschap Veluwe Definitief t.b.v. bestemmingsplannen en vergunningen (ARCADIS; 7 november 2012; kenmerk 075819960:E)	Informatief	Ja
Ruimte voor de rivier projecten dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei Addendum stikstofdepositie (passende beoordeling) Project ruimte voor de rivier Gemeenten Brummen en Voorst Waterschap Vallei en Veluwe T.b.v. bestemmingsplannen en vergunningen (ARCADIS; 15 maart 2013; kenmerk 076949324:A)	Informatief	Ja

Bijlage 2

Vergunde situatie Voorsterklei

Wijers nieuwe locatie terp

Stal	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	Kg Nh3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
Melkkoeien	200	A1.18.1	6,70	1340	208697	464915	1,5	1,5	0,5	0,4
Jongvee	117	A3	3,90	456	208704	464876	1,5	1,5	0,5	0,4

Saldering 2000

Wijers Voorsterklei 13 7383RW13

Stal	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	Kg Nh3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
B	90	A1.100.1	9,50	855	208959	464666	1,5	1,5	0,5	0,4
G	12	A3	3,90	47	208917	464692	1,5	4	0,5	0,4
H, I, J	55	A3	3,90	215	208949	464701	1,5	4	0,5	0,4
H, I, J	10	A6	7,20	72	208949	464701	1,5	4	0,5	0,4
H, I, J	7	A1.100.1	9,50	67	208949	464701	1,5	4	0,5	0,4
H, I, J	7	A7	9,50	67	208949	464701	1,5	4	0,5	0,4

Albers Voorsterklei 12 7383RW12

Stal	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	Kg Nh3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
H	35	A1.100.1	9,50	333	208662	464633	1,5	1,5	0,5	0,4
H	16	A3	3,90	62	208662	464633	1,5	1,5	0,5	0,4
D	78	D3.100.1	2,5	195	208617	464610	4,4	3,9	0,4	4
C	100	D3.100.1	2,5	250	208635	464600	5,4	5	0,4	4
G	3	A3	3,90	12	208630	464635	1,5	2,8	0,5	0,4
B	6	A3	3,90	23	208647	464605	1,5	5,7	0,5	0,4

Harmsen Dovenkampweg 10 7399RB10

Stal	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	Kg Nh3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
	100	A1.100.1	9,500	950	209035	463897	5	6	0,5	4
	200	A3	3,900	780	209035	463897	5	6	0,5	4
	19	A4.100	2,500	48	209035	463897	5	6	0,5	4
	36	A6	7,200	259	209035	463897	5	6	0,5	4

Saldering 2004

Wijers Voorsterklei 13 7383RW13

Stal	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	Kg Nh3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
B	53	A1.100.1	9,5	504	208959	464666	1,5	1,5	0,5	0,4
B	30	A3	3,9	117	208959	464666	1,5	1,5	0,5	0,4
H/J	46	A3	3,9	179	208949	464701	1,5	4	0,5	0,4
H/J	10	A6	7,2	72	208949	464701	1,5	4	0,5	0,4
H/J	7	A7	9,5	67	208949	464701	1,5	4	0,5	0,4
S	69	A1.100.1	9,5	656	208988	464674	1,5	1,5	0,5	0,4

Albers Voorsterklei 12 738RW12

Stal	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	Kg Nh3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
H	35	A1.100.1	9,50	333	208662	464633	1,5	1,5	0,5	0,4
H	16	A3	3,90	2	208662	464633	1,5	1,5	0,5	0,4
D	78	D3.100.1	2,5	195	208617	464610	4,4	3,9	0,4	4
C	100	D3.100.1	2,5	250	208635	464600	5,4	5	0,5	4
G	3	A3	3,90	12	208630	464635	1,5	2,8	0,5	0,4
B	6	A3	3,90	23	208647	464605	1,5	5,7	0,5	0,4

Harmsen Dovenkampweg 10 7399RB10

Stal	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	Kg Nh3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
	189	A2	5,3	1002	209035	463897	5	6	0,5	4
	164	A3	3,9	640	209035	463897	5	6	0,5	4
	30	A4.100	2,5	75	209035	463897	5	6	0,5	4
	54	A6	7,2	389	209035	463897	5	6	0,5	4

Saldering 2013

Wijers Voorsterklei 13 7383RW13

Stal	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	Kg Nh3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
B	35	A1.100.1	9,5	333	208959	464666	1,5	1,5	0,5	0,4
B	48	A3	3,9	187	208959	464666	1,5	1,5	0,5	0,4
H/J	5	A6	7,2	36	208949	464701	1,5	4	0,5	0,4
X	13	A3	3,9	51	208967	464699	1,5	4	0,5	0,4
H/J	53	A3	3,9	207	208949	464701	1,5	4	0,5	0,4
S	140	A1.100.1	9,5	1330	208991	464669	1,5	1,5	0,5	0,4
	9	A3	3,9	35	208991	464669	1,5	1,5	0,5	0,4

Albers Voorsterklei 12 7383RW12 (gecorrigeerd voor Amvb-huisvesting)

Stal	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	Kg Nh3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
H	37	A1.100.1	9,5	352	208662	44633	1,5	1,5	0,5	0,4
H	29	A3	3,9	113	208662	464633	1,5	1,5	0,5	0,4
D	78	D3.100.1	1,4	109	208617	464610	4,4	3,9	0,4	4
C	100	D3.100.1	1,4	140	208635	464600	5,4	5	0,4	4
B	6	A3	3,9	23	208647	464605	1,5	5,7	0,5	0,4

Harmsen Dovenkampweg 10 7399RB10

Stal	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	Kg Nh3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
	189	A2	5,3	1002	209035	463897	5	6	0,5	4
	164	A3	3,9	640	209035	463897	5	6	0,5	4
	30	A4.100	2,5	75	209035	463897	5	6	0,5	4
	54	A6	7,2	389	209035	463897	5	6	0,5	4

Bijlage 3

Vergunde situatie Cortenoever

Te salderen locaties

Naam	Dossier	Adres	Aantal dieren	Rav-code	Kg NH3	kG NH3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
Beker	6971JK105	Cortenoeversesweg 105	440	A1.100.1	9,5	4180	209265	457564	1,5	1,5	0,5	0,4
Beker	6971JK105	Cortenoeversesweg 105	265	A3	3,9	1034	209276	457517	1,5	1,5	0,5	0,4
Reservering	6971JK88	Cortenoeversesweg 88	x	x	x	1230	209496	457506	1,5	4,5	0,5	0,4

Saldering 2000

Emissies

Naam	Dossier	Adres	Kg NH3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
Beker	6971JE11	Holthuisersweg 11	1585	209838	456860	1,5	1,5	0,5	0,4
Wassink	6971JE12	Holthuisersweg 12	1156	209536	456361	1,5	5,6	0,5	0,4
Goris	6971JE9	Holthuisersweg 9	1419	209953	456581	1,5	1,5	0,5	0,4
Willemssen	6971JK86	Cortenoeversesweg 86	1310	210117	457425	5	4,5	0,5	0,4
	6971JK88	Cortenoeversesweg 88	284	209497	457499	1,5	4,5	0,5	0,4
Wagenvoort	6971JK105	Cortenoeversesweg 105	859	209369	457436	1,5	1,5	0,5	0,4
Wassink	6971JL107	Cortenoeversesweg 107	781	209346	458053	1,5	4,5	0,5	0,4

Dieren en aantallen

Naam	Dossier	Adres	Rav-code	Aantal	Kg NH3	Kg NH3-totaal
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	B1	10	0,7	7
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	A3	106	3,9	412
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	K1	5	5,0	25
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	A1.100.1	120	9,5	1140
Wassink	6971JE12	Holthuiserweg 12	A1.100.1	97	9,5	922
Wassink	6971JE12	Holthuiserweg 12	A3	60	3,9	234
Goris	6971JE9	Holthuiserweg 9	A3	74	3,9	289
Goris	6971JE9	Holthuiserweg 9	A1.100.1	119	9,5	1131
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	B1	30	0,7	21
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	A6	20	7,2	144
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	A1.100.1	100	9,5	950
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	A3	50	3,9	195
	6971JK88	Cortenoeverserweg 88	A1.100.1	20	9,5	190
	6971JK88	Cortenoeverserweg 88	A3	24	3,9	94
Wagenvoort	6971JK105	Cortenoeverserweg 105	A1.100.1	74	9,5	703
Wagenvoort	6971JK105	Cortenoeverserweg 105	A3	40	3,9	156
Wassink	6971JL107	Cortenoeverserweg 107	A6	97	7,2	698
Wassink	6971JL107	Cortenoeverserweg 107	A4.100	33	2,5	83

Saldering 2004

Emissies

Naam	Dossier	Adres	Kg NH3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	2706	209836	456868	1,5	1,5	0,5	0,4
Wassink	6971JE12	Holthuiserweg 12	1156	209536	456361	1,5	5,6	0,5	0,4
Goris	6971JE9	Holthuiserweg 9	1419	209953	456581	1,5	1,5	0,5	0,4
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverseseweg 86	1310	210114	457425	5	4,5	0,5	0,4
	6971JK88	Cortenoeverseseweg 88	284	209497	457499	1,5	4,5	0,5	0,4
Wagenvoort	6971JK105	Cortenoeverseseweg 105	859	209369	457436	1,5	1,5	0,5	0,4
Wassink	6971JL107	Cortenoeverseseweg 107	781	209346	458053	1,5	4,5	0,5	0,4

Dieren en aantallen

Naam	Dossier	Adres	Rav-code	Aantal	Kg NH3	Kg NH3-totaal
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	B1	10	0,7	7
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	A3	174	3,9	679
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	K1	5	5,0	25
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	A1.100.1	210	9,5	1995
Wassink	6971JE12	Holthuiserweg 12	A1.100.1	97	9,5	922
Wassink	6971JE12	Holthuiserweg 12	A3	60	3,9	234
Goris	6971JE9	Holthuiserweg 9	A3	74	3,9	289
Goris	6971JE9	Holthuiserweg 9	A1.100.1	119	9,5	1131
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	B1	30	0,7	21
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	A6	20	7,2	144
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	A1.100.1	100	9,5	950
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	A3	50	3,9	195
	6971JK88	Cortenoeverserweg 88	A1.100.1	20	9,5	190
	6971JK88	Cortenoeverserweg 88	A3	24	3,9	94
Wagenvoort	6971JK105	Cortenoeverserweg 105	A1.100.1	74	9,5	703
Wagenvoort	6971JK105	Cortenoeverserweg 105	A3	40	3,9	156
Wassink	6971JL107	Cortenoeverserweg 107	A6	97	7,2	698
Wassink	6971JL107	Cortenoeverserweg 107	A4.100	33	2,5	83

Saldering 2013

Emissies

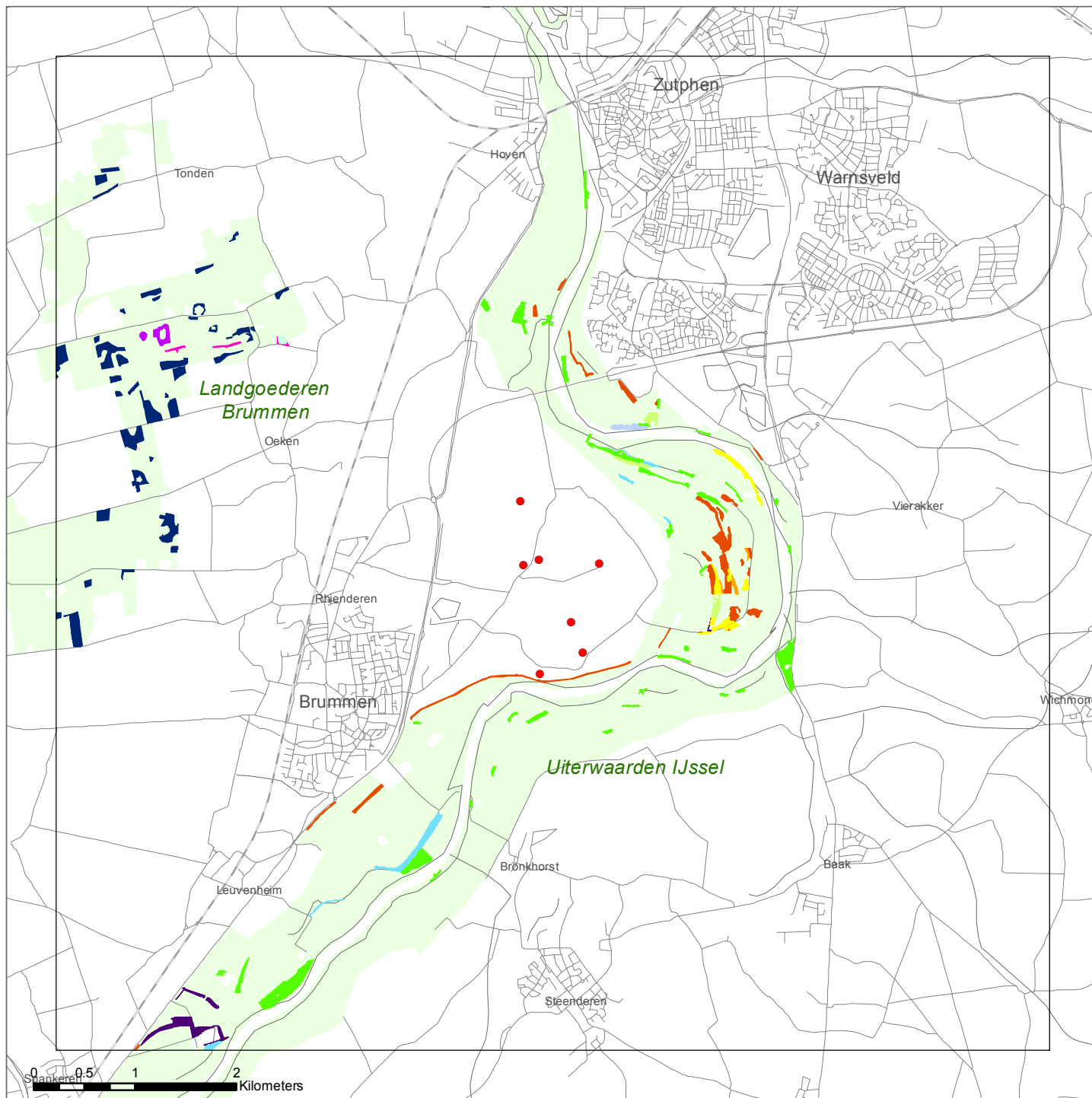
Naam	Dossier	Adres	Kg NH3 totaal	x-coörd	y-coörd	Ep-hoogte	Gem.geb.hoogte	Diameter	Uitsnel
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	2706	209836	456868	1,5	1,5	0,5	0,4
Wassink	6971JE12	Holthuiserweg 12	1156	209536	456361	1,5	5,6	0,5	0,4
Goris	6971JE9	Holthuiserweg 9	1676	209953	456581	1,5	1,5	0,5	0,4
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverseseweg 86	1310	210097	457387	1,5	1,5	0,5	0,4
	6971JK88	Cortenoeverseseweg 88	0	209497	457499	1,5	4,5	0,5	0,4
Wagenvoort	6971KJ105	Cortenoeverseseweg 105	1143	209369	457436	1,5	1,5	0,5	0,4
Wassink	6971JL107	Cortenoeverseseweg 107	781	209346	458053	1,5	4,5	0,5	0,4

Dieren en aantallen

Naam	Dossier	Adres	Rav-code	Aantal	Kg NH3	Kg NH3-totaal
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	B1	10	0,7	7
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	A3	174	3,9	679
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	K1	5	5,0	25
Beker	6971JE11	Holthuiserweg 11	A1.100.1	210	9,5	1995
Wassink	6971JE12	Holthuiserweg 12	A1.100.1	97	9,5	922
Wassink	6971JE12	Holthuiserweg 12	A3	60	3,9	234
Goris	6971JE9	Holthuiserweg 9	A3	74	3,9	289
Goris	6971JE9	Holthuiserweg 9	A1.100.1	146	9,5	1387
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	B1	30	0,7	21
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	A6	20	7,2	144
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	A1.100.1	100	9,5	950
Willemssen	6971JK86	Cortenoeverserweg 86	A3	50	3,9	195
	6971JK88	Cortenoeverserweg 88	A1.100.1	0	0,0	0
	6971JK88	Cortenoeverserweg 88	A3	0	0,0	0
Wagenvoort	6971JK105	Cortenoeverserweg 105	A1.100.1	94	9,5	893
Wagenvoort	6971JK105	Cortenoeverserweg 105	A3	64	3,9	250
Wassink	6971JL107	Cortenoeverserweg 107	A6	97	7,2	698
Wassink	6971JL107	Cortenoeverserweg 107	A4.100	33	2,5	83

Bijlage 4

Rekengebied en habitats Natura 2000

Legenda

• locaties saldering

▭ rekengebied Aagro-stacks

▭ Natura 200 gebied

habitats in rekengebied

▭ Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)

▭ Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (vossenstaart)

▭ Stroomdalgraslanden

▭ Heischrale graslanden

▭ Droge heiden

▭ Hoogveenbossen

▭ Droge hardhoutooibossen

▭ Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)

▭ Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)

▭ Vochtige alluviale bossen (zachthoutooibossen)

▭ Pioniervegetaties met snavelbiezen

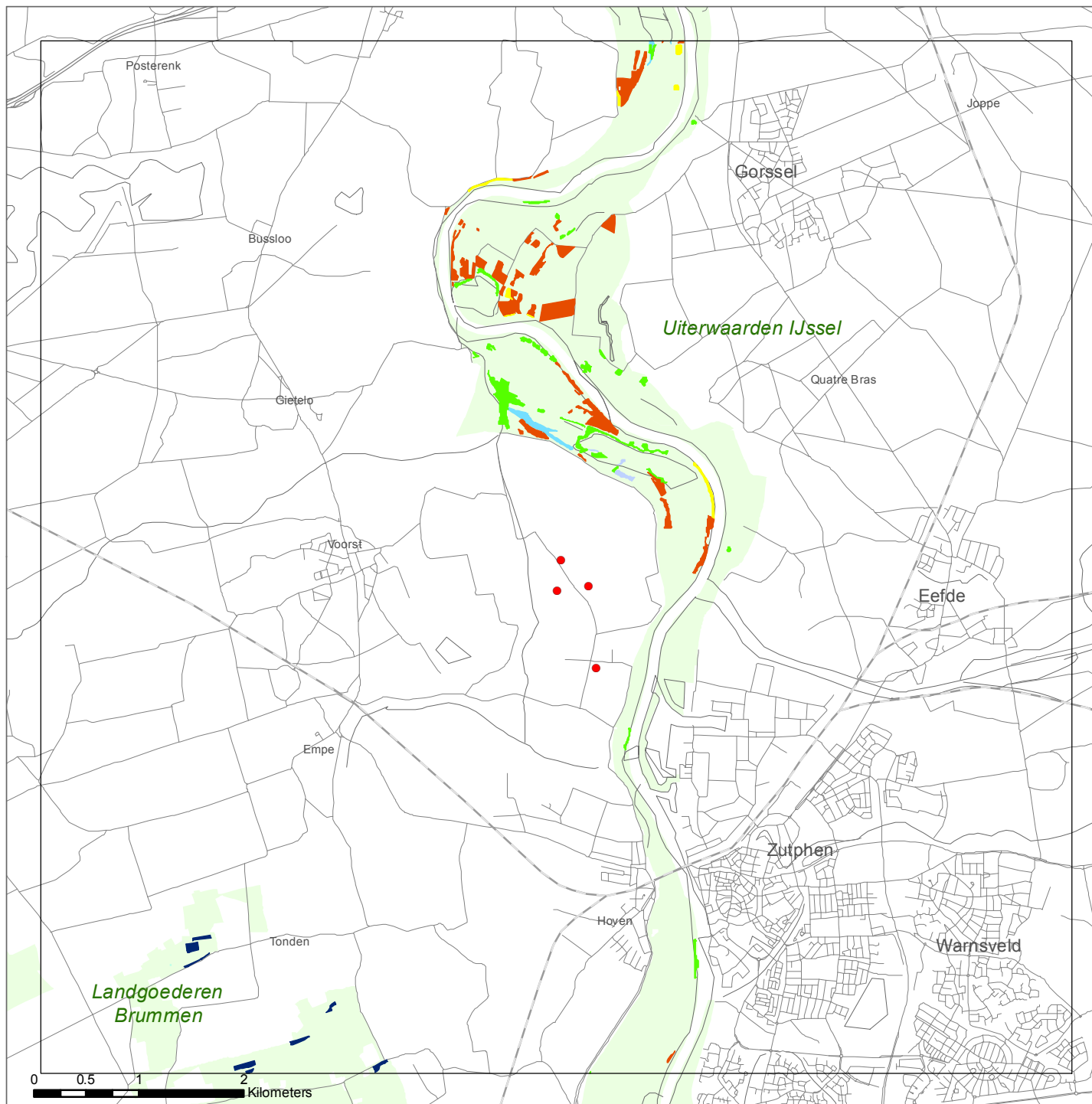
▭ Slikkige rivieroeveren

▭ Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden

▭ Ruigten en zomen (droge bosranden)

Saldering Cortenoever

Ligging habitats en rekengebied

Legenda

• locaties saldering

▭ rekengebied Aagro-stacks

▭ Natura 200 gebied

habitats in rekengebied

▭ Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)

▭ Stroomdalgraslanden

▭ Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)

▭ Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)

▭ Vochtige alluviale bossen (zachthoutooibossen)

▭ Pioniervegeties met snavelbiezen

▭ Slikkige rivieroeveren

▭ Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden

Saldering Voorsterklei

Ligging habitats en rekengebied

Bijlage 5

Achtergrondepositiewaarden 2012

